

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O KULTURZE

I. Cele ogólne edukacji z wiedzy o kulturze:

- a) Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji
- b) Tworzenie wypowiedzi
- c) Analiza i interpretacja tekstów kultury

II. Podstawa prawna opracowania przedmiotowego systemu oceniania z wiedzy o kulturze

- a) Rozporządzenie MEN z z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (DzU z 1 stycznia 2009 r., nr 4, poz. 17) oraz wytycznymi zamieszczonymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (DzU z 10 czerwca 2009 r., nr 89, poz. 730).
- b) Podstawa programowa
- c) Statut szkoły
- d) Standardy wymagań
- e) Wewnątrzszkolny system oceniania
- f) Program nauczania : Program Wiedzy o kulturze w liceum i technikum zgodnie z nową podstawą programową i obowiązującego od roku szkolnego 2012/2013 Barbary Łabęckiej
- g) Podręczniki: klasa I -Spotkania z kulturą- Monika Bokiniec, Barbara Farysiewicz, Jacek Michałowski, Natalia Mrozkowiak, Grzegorz Nazaruk, Magdalena Sacha, Grażyna Świętochowska, Nowa Era, nr dopuszczenia 449/2012

III. Narzędzia sprawdzania i oceniania postępów ucznia, czas pomiaru i obserwacji ucznia:

Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- a) sprawdziany
- b) kartkówki
- c) testy mające formę czytania ze zrozumieniem
- d) prace pisemne w dowolnej formie np. eseju, rozprawki, recenzji, artykułu ,analizy i interpretacji tekstu kultury;
- e) prace domowe
- f) odpowiedzi ustne z wiadomości teoretycznych
- g) prezentacja multimedialna
- h) referat
- i) udział w dyskusji
- i) aktywne uczestniczenie w lekcji

Oceny cząstkowe uczeń otrzymuje za :

- pisemne formy sprawdzenia wiadomości(sprawdziany, kartkówki, testy, prace pisemne)
- odpowiedzi ustne
- prace domowe(sprawdzenie i ocena)
- przygotowywanie i przedstawienie prezentacji na zadany temat(ocena)
- reprezentowanie szkoły w konkursach artystycznych(dodatkowe oceny w kategorii aktywność)
- aktywne uczestniczenie w zajęciach(na bieżąco, ocena)
- pracę na lekcji (systematyczne przygotowanie do zajęć, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, zaangażowanie w ćwiczenia lekcyjne)

IV. Dostosowanie procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania,, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosowywane są wymagania programowe.

- a) stosowanie testów wyboru, zadań niedokończonych, testów z lukami, itp.;
- b) wydłużanie czasu pracy podczas testów i kartkówek
- c) ocenianie przede wszystkim wartości merytorycznej prac pisemnych
- d) umożliwienie przygotowywania wybranych prac na komputerze.
- e) przygotowanie testu i kartkówki powiększona czcionką
- f) częstsze egzekwowanie wiedzy w formie ustnych odpowiedzi;
- g) umożliwienie zajęcia miejsca blisko tablicy;
- h) stosowanie technik relaksacyjnych
- i) kontrolowanie pracy ucznia w czasie lekcji, udzielanie dodatkowych wyjaśnień lub pomocy w wykonaniu zadania;
- j) zindywidualizowany program nauczania

V. Kontrakt między nauczycielem a uczniem.

- a) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- b) Sprawdziany, testy, kartkówki, prace pisemne i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
- c) Sprawdziany, testy i kartkówki są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem
- d) Testy, kartkówki i prace pisemne mogą być poprawiane.
- e) Uczeń nieobecny na teście, sprawdzianie lub kartkówce musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

f) Wypowiedź pisemna.

kryteria ocenienia uwzględniają:

1. Zakres wiedzy, dobór materiału rzeczowego – faktów, wydarzeń, zjawisk i ich ważność- 5p.
2. Zrozumienie tematu, umieszczenie go w czasie i przestrzeni historycznej- 4p
3. Sposób prezentacji jako umiejętność posługiwania się wiedzą i pojęciami:
 - dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych, związków między faktami 3p,
 - analiza, porównywanie, wyjaśnianie, uogólnianie, własna ocena- 8p.
4. Język: ortografia, interpunkcja, styl, język- 8p (ort.-1,int.-1, styl-2, jęz.-4).
5. Konstrukcja pracy i jej forma graficzna -2p:- wstęp, rozwinięcie, zakończenie,- akapity, marginesy,- skreślenia i poprawki.

Maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania to 30.

Każdą pracę pisemną napisaną na ocenę niedostateczną można poprawić.

Poprawa jest dobrowolna.

g) Punkty uzyskane ze sprawdzianów, testów i kartkówek, prac pisemnych są przeliczane na stopnie wg skali:

- 0%- 29% niedostateczny,
- 30%- 49% dopuszczający,
- 50%- 74% dostateczny,
- 75%-85% dobry,
- 86%- 97% bardzo dobry,
- 98%-100% celujący.

h) Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Przez nieprzygotowanie się rozumiemy: brak zeszytu, pracy domowej, brak podręcznika.

i) Wystawienie oceny semestralnej i końcowej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych a nie średniej ważonej.

j) Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami MEN.

VI Kryteria oceniania

Ocena celująca .

Uczeń:

*spełnia wszystkie wymagania niezbędne do uzyskania stopnia bardzo dobrego a ponadto:

*zgłębia literaturę dotyczącą sztuki i stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych

- *samodzielnie rozwija zainteresowania związane z kulturą i sztuką, potrafi zainteresować nimi innych uczniów;
- *aktywnie uczestniczy w szkolnym życiu kulturalnym
- *ujawnia indywidualne zdolności artystyczne, potrafi zainteresować nimi otoczenie, wskazuje źródła twórczej inspiracji, określa motywy i przedstawia plany własnego rozwoju kulturowego;
- *współpracuje z osobami/instytucjami związanymi z kulturą i animacją kulturalną;
- *prowadzi i dokumentuje działania związane z aktywnością kulturalną i samokształceniem kulturowym, wykorzystuje w tym celu tradycyjne i nowe technologie informacyjno-komunikacyjne;
- *odnosi sukcesy podczas konkursów, olimpiad oraz innych form rywalizacji związanych z przedmiotem wiedza o kulturze;

Ocena bardzo dobra.

Uczeń:

- *syntuuje wybrane dzieła sztuki w kontekście historyczno-kulturowym, określa ich związek z epoką i stylem artystycznym; formułuje sądy/komentarze wartościujące na temat omawianych tekstów kultury; odczytuje ich dosłowne, metaforyczne i symboliczne znaczenia;
- *wymienia środki wyrazu właściwe poszczególnym dziedzinom sztuki;
- *aktywnie uczestniczy w różnych formach życia kulturalnego w szkole/poza szkołą;
- *wskazuje przykłady, motywy, walory współczesnego nawiązywania do tradycji poszczególnych epok w historii kultury;
- *omawia przeobrażenia, przewartościowania kulturowe w przeszłości i współczesności; wskazuje i uzasadnia związki polskiej kultury narodowej z tradycją śródziemnomorską; odnajduje ich obecność w wybranych dziełach sztuki;
- *charakteryzuje i uzasadnia przyczyny popularności, ponadczasowości wybranych twórców kultury (narodowej i europejskiej) oraz ich dzieł;
- *dokonuje analizy oraz interpretacji porównawczej tekstów kultury różnych epok; rozpoznaje cechy określonych stylów artystycznych w czytanych tekstach kultury, wskazuje ich związek z ideałami epoki; odnajduje w tradycji kulturowej przykłady przełomów artystycznych;
- *aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym; potrafi rozwijać własne zainteresowania i umiejętności obcowania ze sztuką.

Ocena dobra . Uczeń:

- *samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji tekstu kultury, określa jego rodzaj, środki artystycznego wyrazu, wskazuje konteksty interpretacyjne;
- *charakteryzuje sytuację kultury, jej twórców i odbiorców w czasach współczesnych; zna jej charakterystyczne zjawiska (np. wielostylowość, audiowizualność, synkretyzm), źródła kryzysu, wybitne/kontrowersyjne osiągnięcia, itd.;
- *podaje przykłady obcowania ze sztuką; ujawnia indywidualne preferencje kulturalne;
- *wskazuje związki współczesności ze starożytnością oraz kolejnymi epokami w dziejach kultury;
- *identyfikuje źródła tożsamości europejskiej i polskiej kultury;
- *wyjaśnia związki/zależności między różnymi dziedzinami sztuki;
- *wskazuje podobieństwa i różnice między sztuką różnych epok;
- *porównuje różne sposoby artystycznego kreowania tych samych motywów, tematów, idei w sztuce różnych epok (np. motywy biblijne – w malarstwie, rzeźbie, literaturze, filmie, reklamie oraz innych tekstach kultury);
- *podaje przykłady i dostrzega walory twórczego zaangażowania w rozwój sztuki; nawiązuje do twórczości najsłynniejszych w dziejach kultury (narodowej/ogólnoswiatowej; dawnej/współczesnej) artystów, wyjaśnia, na czym polega przełomowy charakter ich twórczości;
- *wymienia przykłady dóbr kultury (światowej/narodowej/regionalnej), określa ich rodzaj, znaczenie, sposoby ochrony;
- *omawia relacje między kulturami różnych grup społecznych, regionów, narodów, kręgów cywilizacyjnych; dostrzega tzw. „miejsca wspólne” w kulturze;

* wskazuje możliwości, źródła i uzasadnia potrzebę samodzielnego, ciągłego wzbogacania wiedzy kulturowej.

Ocena dostateczna. Uczeń:

*wskazuje różnice znaczeniowe między głównymi pojęciami kulturowymi (cywilizacja, kultura, sztuka, dzieło sztuki);

* na wybranych przykładach charakteryzuje relacje międzykulturowe (kultury narodowe) i wewnątrz kulturowe (kultura narodowa – kultury regionalne); dostrzega wielowymiarowość kultury; wyodrębnia jej różne obszary i podaje właściwe im przykłady tekstów kultury (materialnej, duchowej, elitarnej, popularnej, ludowej, masowej, alternatywnej itd.);

• nazywa/wymienia znane z historii sztuki style, kierunki, zjawiska artystyczne; zna ich prekursorów oraz przełomowe dzieła; ustala związek wybranych twórców i tekstów kultury z epoką historyczną i stylem artystycznym;

*formułuje ustne i pisemne wypowiedzi zawierające własne poglądy na temat tekstów kultury;

*wykazuje wobec dzieł sztuki postawę refleksyjną i wartościującą; podejmuje próbę samodzielnej analizy, interpretacji i oceny wybranego tekstu kultury; zwraca uwagę na wielojęzyczność sztuki, określa, porównuje różne sposoby wyrażania tych samych treści;

* identyfikuje zachowania „na rzecz kultury” i „wbrew kulturze”;

* porównuje sposoby definiowania kluczowych pojęć „wiedzy o kulturze” (kręgi cywilizacyjne, kultury narodowe, regionalne, sztuka, dzieła sztuki, epoki, style, kierunki artystyczne, kultura wysoka/kultura popularna; itd.); omawia ich funkcjonowanie w tradycji kulturowej – dawnej i współczesnej;

* zna główne typy stylów w historii sztuki (np. styl twórcy, styl szkoły artystycznej, prądu, gatunku, epoki, itd.), podaje przykłady ich funkcjonowania;

*wypowiada się na temat miejsca i roli kultury w życiu człowieka; wyjaśnia zjawisko sprzeczności kulturowych; podaje przykłady zachowań wobec kultury; rozumie rolę tradycji w procesie dziejowym; wymienia główne cechy, znaki, symbole, konteksty polskiej i europejskiej kultury;

* omawia zjawiska charakterystyczne dla sztuki kolejnych epok historycznych;

*omawia sytuację kultury w realiach współczesności; wskazuje źródła zagrożeń i sposoby przeciwdziałania zjawiskom kryzysowym.

Ocena dopuszczająca. Uczeń:

* zna główne pojęcia przedmiotu „wiedza o kulturze” (cywilizacja, kultura, sztuka, dzieło sztuki, epoka, styl, konwencja, kierunek artystyczny, tradycja, klasyka);

*wymienia epoki, style, kierunki i dziedziny w historii kultury; wymienia czołowych twórców (polskich i europejskich);

* wymienia główne znaki, symbole oraz tradycje europejskiego kręgu kulturowego i polskiej kultury narodowej;

* określa rodzaj wybranych dzieł sztuki;

* zna najważniejsze zabytki ogólnoswiatowego, europejskiego, polskiego i regionalnego dziedzictwa kulturowego;

*zna najśłynniejszych twórców polskiej, europejskiej i światowej kultury oraz ich artystyczne osiągnięcia;

* zna twórców regionalnych (historycznych i współczesnych), regionalne zabytki, miejsca pamięci, zwyczaje, obyczaje, walory krajobrazowe, itd.;

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia żadnego z powyższych kryteriów, ponadto:

* często jest nieprzygotowany do lekcji, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie bierze udziału w dyskusji, nie wywiązuje się z powierzonych mu zadań, wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu.

VII. Informacja zwrotna

a) nauczyciel – uczeń: informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach na pierwszej godzinie lekcyjnej, motywuje do pracy

- b) nauczyciel- rodzice: informuje o aktualnym postępie na prośbę rodzica, dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce, dostarcza informacji o uzdolnieniach,
- c) nauczyciel- wychowawca: informuje o aktualnych osiągnięciach, informuje pedagoga o sytuacjach wymagających jego zdaniem interwencji.

VIII. Ewaluacja PSO

PSO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie każdego cyklu edukacyjnego.

Opracowała: Irena Stelmach